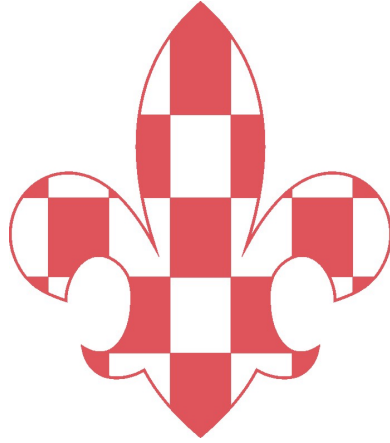

SAVEZ IZVIĐAČA HRVATSKE

**OSNOVE ZA RAD
DOBNE SKUPINE**

IZVIĐAČA

Veljača, 2001.

ODGOJNO-OBRAZOVNI CILJEVI

Polazeći od općih odgojno-obrazovnih ciljeva skautskog pokreta, a sukladno s temeljnim principima, skautskom metodom i specifičnostima sadržaja izviđačkog-skautskog programa, ovdje se postavljaju načini izbora odgojno-obrazovnih ciljeva za kategoriju našeg članstva - IZVIĐAČE mlađe dobi.

Savez izviđača Hrvatske, kao odgojno-obrazovne ciljeve, postavlja rezultate koje mlada osoba kroz više područja osobnog razvoja može dostići savladavanjem izviđačkog programa koji je predviđen za tu dobnu skupinu članstva. Oni slijede isti odgojno-obrazovni put generalno postavljen u skautskom pokretu, kako bi se osigurao stalan, postupan i lagan prijelaz iz jedne u drugu dobnu skupinu. Taj put vodi k usvajanju pozitivnih ljudskih osobina i k razvoju svih osobnih potencijala mladog člana.

Po preporuci Svjetskog skautskog pokreta (WOSM) u određivanju odgojno-obrazovnih ciljeva i načina njihovog ostvarenja svaka nacionalna organizacija-članica postavlja osnovne pravce njihovog ostvarenja u svim područjima osobnog razvoja mladog člana.

U Savezu izviđača Hrvatske ćemo ostvarivanjem ovog programa kod članova ove dobne skupine nastojat dostići njihov:

- **TJELESNI RAZVOJ** - kao postajnje odgovornim za rast i djelovanje svog vlastitog tijela, a kroz:
 - ⇒ svijest i spoznaju o vlastitom tjelesnom rastu,
 - ⇒ prepoznavanje svojih potreba,
 - ⇒ održavanje svog zdravlja i higijene i
 - ⇒ postizanje okretnosti i spretnosti;
- **UMNI RAZVOJ** - kao razvoj djetetovih sposobnosti mišljenja, inoviranja i upotrebljavanja informacije na svojstven način kako bi se prilagodio novoj situaciji, a kroz:
 - ⇒ prikupljanje informacija,
 - ⇒ procesiranje i analiziranje informacija i
 - ⇒ rješavanje problema;
- **OSJEĆAJNI RAZVOJ** - kao prepoznavanje vlastitih osjećaja i učenje njihovog izražavanja u svrhu postignuća i održavanja unutarnjeg stanja slobode, uravnoteženosti i emocionalne zrelosti, a kroz:
 - ⇒ samospoznavanje i svjesnost o sebi,
 - ⇒ samoizražavanje i potvrđivanje i
 - ⇒ odgovornost i samokontrolu;
- **DRUŠTVENI RAZVOJ** - kao usvajanje koncepta međuovisnosti s drugima i razvijanje sposobnosti za suradnju i vođenje, a kroz:
 - ⇒ suodnose i komuniciranje s drugima,
 - ⇒ suradnju i vođenje i
 - ⇒ solidarnost i služenje;

- **DUHOVNI RAZVOJ** - kao postizanje dubljeg znanja i razumijevanja duhovnog nasljeđa vlastitog društva, otkrivanjem duhovne stvarnosti koja daje smisao životu i vodi k zaključku o svakodnevnom životu pojedinca, istovremeno poštujući duhovni izbor drugih, a kroz:
 - ⇒ poticanje dobrodušnosti,
 - ⇒ promišljanje prirode,
 - ⇒ promišljanje čuda i umnosti stvaranja,
 - ⇒ rad na unapređenju sebe i svijeta,
 - ⇒ molitvu i promišljanje i
 - ⇒ otkrivanje duhovnosti;

- **RAZVOJ KARAKTERA** - kao prepoznavanje odgovornosti prema sebi i svom pravu na razvoj, učenje i rast u traženju sreće istovremeno poštujući druge. Kao učenje vlastitog potvrđivanja, donošenja vlastitih odluka, postavljanje ciljeva i prepoznavanja neophodnih koraka ka njihovom dostizanju, a kroz:
 - ⇒ kroz stvaranje osobnog identiteta,
 - ⇒ razvijanje samostalnosti i
 - ⇒ poticanje posvećenosti i požrtvornosti.

U ostvarivanju svih ovih područja osobnog razvoja djeteta, a prema postavljenim odgojno-obrazovnim ciljevima u Savezu izviđača Hrvatske, programski sadržaji rada trebaju biti formulirani kao:

- **znanje koje treba usvojiti - (ZNATI),**
- **vještine koje treba razviti - (ČINITI),**
- **stavovi koje treba izgraditi - (BITI) i**
- **interes i motivi koje treba pobuditi - (HTJETI).**

OSNOVE RADA IZVIĐAČA

I. ORGANIZIRANOST DOBNE SKUPINE

• ČLANSTVO

Članovi organizacije u dobi od 12 do 15 godina (viši razredi osnovne škole) spadaju u dobnu skupinu **mlađih izviđača**.

U ovoj dobnoj skupini radne skupine u pravilu su organizirane odvojeno s obzirom na spol. Članovi nose jedinstveni naziv IZVIĐAČ, a prema spolu nose naziv **izviđač** za dječake, a **planinka** za djevojčice.

• NAČIN ORGANIZIRANJA

Mlađi su izviđači ili izviđači organizirani u patrolama koje mogu brojati oko 10 članova. Približno su iste dobi kako bi ujednačeno mogli savladavati program.

Patrola je temeljna odgojno-radna skupina mlađih izviđača.

Dvije ili više patrola mlađih izviđača u pravilu se objedinjuju u družinu mlađih izviđača. Družina specijaliziranih jedinica izviđača pomoraca i porječana zove se posada.

Družina svoju aktivnost ostvaruje u udruzi izviđača kao široj obitelji svih dobni skupina članstva. No, zbog uvjeta dislociranosti i nedostatka ljudskih i materijalnih resursa za obimniji rad, družina može biti sjedinjena s udrugom izviđača izvan svog mjesta djelovanja kroz koju onda ostvaruje pravnu osobnost i punije uvjete rada na programu.

Utemeljujući naš rad na pedagoškom sustavu koedukacije, družine mlađih izviđača u pravilu su mješovite po spolu.

• OBILJEŽJA

Zbog pojačanja povezanosti, osjećaja identifikacije i pripadnosti članova svojoj temeljnoj skupini - patroli, ali i svojoj široj skupini - družini, poželjno je uvođenje simbola grupe (zastave, poklika, maskote i sl.), ovisno o mašti i kreativnosti članova.

Patrola izviđača ima svoje ime, poklik i druga obilježja koje odabiru sami članovi prema duhu patrole.

Patrola ima svoju zastavu, prema Pravilniku Saveza, na kojoj je ime i znak patrole.

Družina ima ime, znak i zastavu izrađenu prema Pravilniku Saveza. Družina ima i druge simbole-obilježja (poklik, maskotu i sl.) koja odabiru sami članovi.

II. VOĐENJE PATROLE I DRUŽINE MLAĐIH IZVIĐAČA

Vođa patrole

Patrolu organizacijski predvodi i koordinira **vođa patrole - (mentor)** koji nije mlađi od 16 godina. Vođa patrole ima "uvjerenje o osposobljenosti za samostalno vođenje patrole izviđača" stečeno redovnom procedurom naobrazbe voditelja u SIH-u. On je odgovoran za programski rad patrole.

Njemu pomaže mlađi pomoćnik iz patrole **zamjenik vođe**. Zamjenik vođe patrole može biti i mlađi od 16 godina. Pomažući vođi patrole u sprovođenju

programskog rada patrole, on se kroz taj rad obučava za buduću stručnu izobrazbu na zvaničnim tečajevima i seminarima radi stjecanja kvalifikacije i potrebne licence za vođenje patrole.

Obavljanje zadataka vođe patrole može se povjeriti i izviđaču ili planinki (pa i mlađima od 16 godina) koji su završili "voditeljski tečaj", ali nisu još stekli "uvjerenje o osposobljenosti za samostalno vođenje patrole izviđača", pod uvjetom da o njihovom radu s patrolom i o radu te patrole kao cjeline posebno skrbi osoba koja spomenuto uvjerenje ima (napr. vođa družine ili njegov pomoćnik koji skrbi o dvije ili više patrola, ili sl.).

Pored rada s patrolom, vođe patrola mogu ostvarivati izviđački program namijenjen svojoj dobi. To se sprovodi njihovim uključivanjem u rad patrole njemu odgovarajućeg dobne skupine čime se zadovoljavaju stručne i druge potrebe razvoja samog vođe patrole.

Sve odluke oko provođenja programa donosi patrola kao cjelina. Članovi u patroli dijele dužnosti koje omogućuju funkcioniranje patrole, ali su ujedno i pedagoške aktivnosti razvijanja sposobnosti i odgovornosti među članovima: blagajnik, ekonom, ljetopisac, referent za sport, za kulturu itd.

Vođa patrole (kao mentor) organizira stručno provođenje programa. U tome mu pomažu vođa i starješina družine, instrukotri, ostali odrasli i stručno osposobljeni članovi udruge.

Vođa družine

Družinu predvodi punoljetna, mlađa osoba - **vođa družine**. On (ona) je stručno osposobljen tako da je stekao uvjerenje o osposobljenosti za samostalno vođenje družine izviđača, a potrebno je da ima i odgovarajuću licencu Saveza za rad s tom kategorijom. Uputno je da ima i instruktorski naziv u Savezu.

Obavljanje dužnosti vođe družine može se povjeriti i izviđaču ili planinki (starijima od 16 godina) koji nisu još stekli "uvjerenje o osposobljenosti za samostalno vođenje družine izviđača", a imaju "uvjerenje o osposobljenosti za samostalno vođenje patrole", ali samo pod uvjetom da o njihovom radu s družinom posebno skrbi osoba sa stečenim zvanjem izviđačkog instruktora (napr. načelnik odreda ili njegov pomoćnik za rad s mlađim izviđačima, ili sl.).

Starješina družine

Starješina družine je odrasla osoba koja svojim životnim i pedagoškim iskustvom pomaže život družine, ostvarenje njenih programskih zadataka, ali prvenstveno odgojnu i etičku razinu rada članova. Kontaktira s javnošću i roditeljima i u pravilu vodi Savjet družine.

Družina izviđača ima svoju upravu, a može imati i savjet.

Upravu družine mlađih izviđača čine vođa družine, njegov pomoćnik, vođe patrola (mentori), starješina družine, blagajnik i ekonom družine, te eventualne druge osobe čije funkcije družina ocijenjuje neophodnima u podršci programskom radu. Uprava i vođa družine operativno vode družinu.

Zbor družine čine svi članovi družine. Sastaje se najmanje jednom godišnje radi rasprave o ostvarenim programima i planovima rada družine. Odluke, koje ne stvaraju finansijsko-materijalne obveze podložne zakonskom reguliranju i ne zadiru ozbiljno u sigurnost rada članova, donose svi prisutni članovi.

Savjet družine čine roditelji članova, prijatelji organizacije te odrasli članovi udruge. Članovi savjeta svojim iskustvom, osobnim ugledom i imovinom pomažu u materijalno-financijskoj realizaciji programa, kao i u očuvanju pozitivnog odgojnog ambijenta u radu djece i mladeži.

Stručna izobrazba voditelja izviđača provodi se u okviru izviđačke organizacije na tečajevima i seminarima. Temeljnu kvalifikaciju voditelji stječu na državnim tečajevima organiziranim po programu izobrazbe voditelja SIH-a za što dobivaju odgovarajuće uvjerenje i licencu osposobljenosti. Obrazovanje voditelja se upotpunjuje kroz redovne seminare na državnoj, ali i lokalnim razinama. Voditelji su dužni stalno upotpunjavati svoje znanje i stručnost u programskom radu i predvođenju svojih mladih članova.

U većim sredinama, županijama ili regijama, gdje djeluje više izviđačkih udruga i družina mlađih izviđača u sklopu zajednice udruga ili samostalno ako ona ne postoji, moguće je organizirati posebno tijelo za mlađe izviđače koje skrbi o ostvarenju zajedničkih složenijih aktivnosti, o potrebnoj edukaciji predvodnika i vođa, o promicanju rada mlađih izviđača u javnosti i školi te o široj mogućoj suradnji u okviru skautskog pokreta.

III. SVLADAVANJE PROGRAMA

Razvijajući BP-ovu ideju odgojnog i samoobrazovnog rada s mladima utemeljenu na življenju grupe u prirodi i rad ove dobne skupine najvećim svojim dijelom okrenut je ambijentu prirode i sadržajima koje ona pruža. To je specifični, izvorno skautski model svestranog razvoja i potvrđivanja mlade osobe uz povoljne utjecaje okruženja prirode i skladne ljudske zajednice. U prirodi čovjek uopće, a mladi čovjek uz pomoć odraslih u izviđačkoj organizaciji i pomoć programa, može ostvariti najiskreniji kontakt s Bogom, sa svojom duhovnošću razumnog bića.

Svladavanjem Programa uz primjenu skautskih Principa, pridržavanjem Zavjeta i Zakona izviđača, pomaže se **tjelesni, umni, osjećajni, društveni, duhovni i karakterni** razvoj u važnoj fazi njihovog odrastanja.

Mlađi izviđači, kao dobna skupina koja izlazi iz doba djetinjstva u razdoblje gdje osim igre teže i dubljoj doživljajnoj spoznaji svoje okoline, na tragu već otkrivene ljubavi k prirodi, življenju u njoj, punini života svog malog izviđačkog društva, nastavljaju učenje uz sve veće sudjelovanje u izviđačkim aktivnostima. To je i moguće u maloj skupini kakva jest izviđačka patrola.

Program je podijeljen na OPĆI, kojeg prolaze svi članovi, te POSEBNI koji se savladava prema interesu svakog člana pojedinačno, i kao dopuna općem programu. Stupnjevanost programa i u ovoj kategoriji omogućava se stimulativnije i temeljitije napredovanje člana u znanju i vještini sukladno rastu njegovih tjelesnih i mentalnih sposobnosti te spremnosti za sve samostalnije aktivnosti u prirodi. Osvajanje određenog stupnja znanja pojedincu, bez obzira na dob, znači priznanje, motivaciju za daljnji rad te pridonosi njegovom osjećaju kompetentnosti, sposobnosti i vrijednosti.

Opći program za mlađe izviđače sadrži određen broj tematskih cjelina skupnih u istovjetnim programskim područjima koja se tematski proširuju, a dijelom i

produbljuju. Sadržaje rada članstvo upoznaje kroz zajedničku aktivnost u patroli, a učvršćuje (ponavlja) i primjenjuje kako zajedničkim, tako i skupnim radom ili pojedinačnom aktivnošću.

Svladavanje pojedinih sadržaja do razine traženog stupnja reprodukcije znanja ili vještine prati se pojedinačno kroz akcije i aktivnosti na kojima član sudjeluje. Ostvarivanjem propisanih normi (glede broja tematskih cjelina i strukture ostvarenog programa) mlađi izviđači mogu, u pravilu, stjecati po jednu oznaku brončanog, srebrnog ili zlatnog "javora" tijekom jedne godine.

Član treba ostvariti minimalno 75-80% zahtjeva da bi mu se priznao stupanj znanja. Vođa patrole, ali i cijela patrola, prate sudjelovanje svakog člana u obradi programa i njegovom svladavanju o čemu se vodi evidencija u patrolnoj bilježnici.

POSEBNI program čine "vještarsva". Posebni program služi kao dopuna, proširenje i produbljenje općeg programa. On daje mogućnosti za izražavanje i ostvarivanje specifičnih pojedinačnih sklonosti i interesa pojedinih članova te se ostvaruje prvenstveno kao izborni program.

Novi članovi u kraćem pripremnom razdoblju informativno upoznaju izviđački pokret, zavjet i zakone izviđača, ustrojstvo, obilježja i način rada te sudjeluju u radu odgojno-radnih skupina (patrole i družine), praktično usvajajući određeni dio izviđačkih sadržaja rada.

Članovi zatim daju zavjet na svečani način pred ostalim članovima udruge te se u potpunosti uključuju u ostvarivanje programa i sadržaja rada svoje odgojno-radne skupine.

Ostvarivanjem aktivnosti pripremnog razdoblja u radu s izviđačima i planinkama prethodi uključivanju u ostvarivanje općeg programa za izviđače.

Članu, koji je iskazao primjerno ponašanje i sudjelovanje u aktivnostima, svladao više od 80% zahtjeva sva 3 lista, ostvario još najmanje 3 vještarsva iznad predviđenog broja, može se dodijeliti nagradna značka - "**Izviđački sokol**".

IV. OBLICI RADA

Aktivnosti ove dobne skupine članstva orijentirane su pretežno na praktičnu izvedbu u ambijentu prirode. Svi oblici aktivnosti kao završnu fazu uglavnom postavljaju provjeru naučenog kroz provedbu u prirodi.

- **Sastanci**

su oblik redovitog okupljanja patrole radi obrade programa, dogovora i pripreme za akciju. Na patrolnom sastanku se može prorađivati i neke dijelove programa uz pomoć iskusnog starijeg člana (programskog instruktora). Sastanci se odvijaju u vedroj atmosferi, uz aktivno sudjelovanje svih članova.

- **Kružok**

je rad na proradi programa (najčešće uvježbavanje vještarsava) u maloj grupi (2-3 člana), a prema iskazanom interesu članova. To je također i oblik dopunskog rada s

novim članovima, ili članovima koji su zbog objektivnih razloga propustili prorađu djelova programa.

- **Družinski sastanak**

je oblik rada na savladavanju manjih programskih cjelina koje se mogu podudarati u cijeloj družini, a potrebna je stručna i pripremljena osoba iz, ili izvan, organizacije (na primjer predavanje o bolestima ovisnosti i sl.). Na tom sastanku se obavlja dogovor i priprema zajedničkih akcija i aktivnosti družine.

- **Izleti**

patrole i družine, a rjeđe i čitave udruge zajedno, važan su oblik praktičnog svladavanja programa u prirodi. Programski su dobro i precizno pripremljeni, a provodi ih stručno osposobljeni voditelj. Izlet je značajna doživljajna komponenta u radu mladih članova. Višednevni izlet s noćenjem u prirodi - bivak sprovodi se uz još temeljitiju pripremu i pratnju instruktora.

- **Zimovanja, logorovanja**

su tradicionalne izviđačke aktivnosti boravka u prirodi od 5 do 20 dana. To su aktivnosti na kojima se patrola uklapa u zajednički život svoje šire izviđačke obitelji - udruge izviđača. Logorovanje je najvažnija programska akcija tijekom godine zbog velikih mogućnosti u praktičnom programskom radu u ambijentu prirode, ali posebnu važnost ima upravo zbog duljine istovremenog, zajedničkog boravka članova, čime se znatno povećava mogućnost pozitivnog odgojnog utjecaja.

O temeljitoj i preciznoj organizaciji ovih akcija posebno se vodi računa shodno Pravilniku Saveza za što je predviđena i opširna dokumentacija.

- **Natjecanja**

su veoma privlačan oblik aktivnosti s praktičnom primjenom naučenog. Održavaju se na svim razinama organiziranja, od udruge do SIH-a. U pravilu se organiziraju po općim programskim temama kretanja i življenja u prirodi, sa svestranim prikazom usvojene stručnosti (iz prve pomoći, čvorologije, topografije, signalizacije, pripreme jela itd.), kao i u sportskim vještinama.

Kod natjecanja se ističe važnost izviđačke-skautske etičnosti, stimulira se i ostvarivanje dobrih normi u prikazanoj vještini i znanju, ali ne puki plasmanski prestiž.

- **Humanitarna i duhovna djelatnost**

Duhovnost, izražena principom "dužnosti prema Bogu", posebno manifestirana kodeksom ponašanja sukladno Božjim zapovjedima, izviđačkim Zakonima i Zavjetu, snažna je potpora duhovnog razvitka mlade osobe. Specifične akcije i suradnja s religijskim ustanovama u toj su funkciji.

Važna dimenzija izviđačkog rada u skladu s principom "dužnosti prema drugima, jesu akcije razvijanja aktivnog i odgovornog odnosa prema drugim ljudima, naročito onima koji trebaju pomoć, u lokalnoj, ali i široj zajednici. Posebno se kroz sustav izviđačkih priznanja i odlikovanja, razrađuje način stimuliranja individualnih napora pojedinca u sprovođenju ovakvih aktivnosti.

- **Druge programske akcije**

koje pokrivaju ostale dijelove programskih sadržaja kao ekološke, radne aktivnosti za pribavljanje sredstava, svečanosti, kvizovi, priredbe, kulturne, zabavne, sportske akcije, akcije međunarodne skautske suradnje i razmjene, jamboreei, smotre, zborovanja itd.

Sve su to akcije koje i u stručnom i u psihofizičkom smislu doprinose svestranom razvoju mlade osobe. Navedene se akcije najvećim dijelom provode sudjelovanjem patrole. Aktivnosti iz ove skupine uglavnom su velike obzirom na broj sudionika, a mnoge su i na međunarodnoj razini pa se kroz taj oblik posebno razvija duh skautskog bratstva: razumijevanje među narodima, tolerancija i međunarodni mir.

V. IZVIĐAČKE METODE RADA

Važna izviđačka metoda rada patrole jest stalna aktivnost i praktična primjena naučenog.

Sustav postupnog samo-obrazovanja članova iskazan je kao **učenje kroz aktivnost i rad**. Učenje je kod mlađih izviđača uz rad važno kao edukativna i odgojna metoda. Aktivnost unutar izviđačke organizacije za dijete tako postaje put u osobno iskustvo i razvoj.

Aktivnost se najvećim dijelom sprovodi **na otvorenom u prirodi**, što je i najbolje okruženje za rad s djecom.

U patroli su svi aktivni, dijeleći među sobom sva zaduženja i poslove, bilo privremene, povremene ili stalne, kako bi patrola što bolje djelovala, a djeca razvila sposobnosti i odgovornosti u radu. Stalnom i postupnom aktivnošću **u maloj skupini (patroli)**, gdje dijete dolazi do izražaja i kao individua, rad se temelji na **Zakonima i Zavjetu izviđača** čime se dijete uvodi u upoznavanje određenih pravila ponašanja koja vrijede u ljudskoj zajednici i po kojima ona harmoničnije živi.

Štoviše, aktivnostima **pomoći i služenja** zajednici i drugim ljudima koji su u potrebi, od tih prvih koraka dijete razvija osjećaj za svoje bližnje i svoju društvenu okolinu.

Stupnjevanost programa omogućuje stabilnu, ostvarivu i stimulativnu mjeru napredovanja djeteta u njegovom kreativnom odgoju i obrazovanju kroz ostvarivanje izviđačkih sadržaja.

U ovoj dobnoj skupini osim savladavanja programa u patroli kao cjelini, još intenzivnije se počinje primjenjivati i rad na programu u manjim skupinama, ekipama, shodno potrebi pojedinih aktivnosti i sklonostima samih članova ili pojedinačno na posebnom programu.

Život skupine ili duh patrole koji se osjeća u ukupnom radu s djecom od izuzetne je važnosti, on je ključ privlačnosti za članove u bilo kakvoj izviđačkoj aktivnosti. Taj "duh patrole" dovodi u život sve elemente izviđačke metode.

Uloga i **potpora odraslih voditelja** u radu patrole i družine izviđača vrlo je važna jer omogućuje stručnost i svrhovitost učenja, te usmjeravajući odgojni poticaj i zaštitu. U pogledu sigurnosti ona je i zakonski osnovana.

Suradnjom s drugim patrolama u družini uspostavlja se tzv. **patrolni sustav** preko kojeg djeca ulaze u život šire skupine, i na kraju do izviđačke udruge kao zajednice svih generacija, svojevrstne izviđačke obitelji.

U radu ove dobne skupine koristit ćemo i druge primjerene methodske oblike kao: **pjesmu, razgovor, diskusiju, promatranje, uočavanje i pamćenje predmeta, prikazivanje filmova i dijafilmova, demonstraciju događaja, rad na tekstu, crtanje i ručni rad, uvježbavanje i provjeru stečenog znanja i vještine.**

VI. POSEBNI PROGRAM IZVIĐAČA

Kako je rečeno kod svladavanja programa, osim općeg, jedinstvenog programa, izviđači svladavaju **vještartva** ili posebni program po individualnom izboru i sklonostima. U radu patrolne potrebno je zato prakticirati širi krug aktivnosti kako bi se zadovoljilo te specifične, individualne interese. Svojim osobnim izborom i radom, uz podršku voditelja ili instruktora, izviđač pojedinačno ili u skupini formiranoj oko specifičnog, posebnog interesnog sadržaja, izvan rada na općem programu, radit će na programu vještartava. Kada ovlada pojedinim posebnim znanjem, stječe "vještartstvo".

Te posebne programske aktivnosti mogu obuhvaćati široki spektar znanja, ali su prvenstveno usmjerene produbljivanju znanja i djelovanja u području izviđačke vještine življenja u prirodi, a proširuju se i na podizanje spretnosti unutar djetetovog svakodnevnog života i okruženja.

Rad na "vještartstvima" treba nastojati povezati sa sadržajem rada u pojedinom "listu" iz općeg programa rada. U organiziranju svladavanja "vještartstava" voditelj vodi računa o individualnim sklonostima svakog člana i pomaže mu zadavanjem posebnih zadataka. Član se za osvajanje "vještartstva" koristi i kućnim pripremanjima, istraživanjima, uvježbavanjima i izvan sastanka. Znanje za pojedino "vještartstvo" izviđač može steći i izvan izviđačke organizacije, u drugim sredinama, ali prikaz znanja i sposobnosti iz pojedinog "vještartstva" treba ostvariti pred svojom patrolom i voditeljem.

Za svladana "vještartstva" izviđači dobivaju oznake koje nose na svojoj izviđačkoj odori.

Vještartstva su podijeljena po srodnosti te po složenosti obzirom na dob članova. Članovi uz svaki List svladavaju i vještartstva. Minimalno uz 1. List - 1 vještartstvo, uz 2. List još 2, te uz 3. List još 3 vještartstva iz različitih područja programskih sadržaja.

VII. EVIDENCIJA ČLANSTVA I AKTIVNOSTI

Evidencija osnovnih podataka o članu i njegovom programskom napredovanju vodi se u **Patrolnoj knjizi** izviđača. Tu evidenciju vodi predvodnik uz pomoć nekog od članova.

Svaki član ima svoju **radnu bilježnicu** kao osobnu evidenciju programskog napredovanja s popisom svih zahtjeva za pojedini stupanj znanja.

Družina izviđača ima svoju **družinsku knjigu i ljetopis** u kojoj se bilježe sve važnije aktivnosti izviđača, što ostaje trajna uspomena zajedničkih doživljaja i postignuća te male skupine djece.

Svi podaci o registraciji člana, plaćenju članarini, kao i o eventualnim pohvalama, nagradama i stručnoj osposobljenosti, bilježe se u članskoj iskaznici koju izdaje Savez.

OPSEG PROGRAMA **KATALOG ZNANJA IZVIĐAČA**

Područja programskog sadržaja listova izviđača

1. IZVIĐAČKI POKRET
 - Svjetski skautski pokret
 - Izviđačka organizacija Hrvatske
2. RAZVOJ DUHOVNIH VRIJEDNOSTI
3. NAŠA DOMOVINA, NJENI LJUDI I KRAJEVI
4. IZLETNIŠTVO, ORIJENTACIJA I KRETANJE KROZ PRIRODU
5. IZVIĐANJE I TRAGANJE
6. TEHNIKA IZLETNIŠTVA I LOGOROVANJA
7. SIGNALIZACIJA I VEZA
8. PREHRANA U PRIRODI
9. METEOROLOGIJA I ZAŠTITA OD PRIRODNIH NEPOGODA
10. BILJNI I ŽIVOTINJSKI SVIJET
11. EKOLOGIJA I ZAŠTITA PRIRODE
12. TJELESNA KULTURA I ZDRAVLJE
13. RAD I ŠTEDNJA
14. KULTURNO-ZABAVNE AKTIVNOSTI

I. IZVIĐAČKI POKRET

- **Svjetski skautski pokret**

- ◊ **Programski sadržaji i aktivnosti:**

učenje osnovnih podataka iz života Baden-Powella, osnivača skautskog pokreta, upoznavanje osnovne činjenice o rasprostranjenosti skautizma, skautskog pozdrava i skautskog mota, obilježja WOSM-a, značenje riječi naziva i njegovo sjedište; sudjelovanje s patrolom u obilježavanju rođendana BP-a (Thinking day); upoznavanje I nacionalne organizacije skauta; ostvarivanje kontakata s nekim skautom ili skautima iz svijeta zajedno s patrolom.

- ◊ **Odgojni zadaci:**

poticanje upoznavanja drugih ljudi i kultura, međusobno razumijevanje i zbližavanje na plemenitim osnovama skautskih načela kroz upoznavanje skautskog pokreta i ideje skautizma u svijetu.

- **Izviđačka organizacija Hrvatske**

- ◊ **Programski sadržaji i aktivnosti:**

učenje Zavjeta izviđača, njegovog značenja i smisla u životu; upoznavanje izviđačke odore i njenog pravilnog nošenja; upoznavanje osnovnih pojmova o SIH-u, Zakona izviđača i njihovog značenja, himne SIH-a, te izgleda i značenja njegovog amblema; upoznavanje povijesti svoje izviđačke jedinice, izviđača iz drugih jedinica u SIH-u, učenje rasporeda članstva po dobnim skupinama u SIH-u; upoznavanje skautskih principa i upoznavanje s osnovnim podacima iz povijesti SIH-a prije i poslije II svjetskog rata.

- ◊ **Odgojni zadaci:**

razvijanje razumijevanja i prihvaćanje programske i odgojne uloge kod djece, kao dijela skautskog pokreta svijeta kroz upoznavanje svrhe i djelovanja izviđačke organizacije u Hrvatskoj.

2. RAZVOJ DUHOVNIH VRIJEDNOSTI

- **Temeljni principi**

- ◊ **Programski sadržaji i aktivnosti:**

upoznavanje s povodima i tradicijom nekih vjerskih blagdana u svom kraju; uključivanje u obilježavanje nekog vjerskog blagdana s patrolom; upoznavanje svrhe neke pozitivne misli ili molitve pred spavanje; korištenje neke prigodne izreke u patroli, pokliča ili molitve pred zajednički obrok i pred počinak; promišljanje samostalno o smislu prirode i životu čovjeka u harmoniji s njom te zapisivanje svoje misli pri boravku u njoj, upoznavanje važnijih religijskih objekata u svom kraju; uključivanje u akciju pomoći potrebnima i akciju pomoći svojoj zajednici zajedno s patrolom; pomaganje u radu nove-mlađe izviđačke jedinice ili družine samostalno ili sa svojom patrolom; plansko poticanje razvijanja zdravih navika i higijene kod članova u patroli; provođenje vježbe i aktivnosti na ustrajnosti u patroli;

razgovaranje u patroli o svojim i tuđim osobinama, o zajedničkom ponašanju u organizaciji i u zajednici u kojoj dijete živi.

◇ **Odgojni zadaci:**

razvijanje civiliziranog, odgovornog i humanog djelovanja kod djece u zajedničkom življenju s drugim ljudima kroz upoznavanje i razumijevanje 3 temeljna principa skautizma: 1) dužnosti prema Bogu, 2) dužnosti prema drugima i 3) dužnosti prema sebi, kao osnove građenja duhovnih i vrijednosnih kriterija, time pomoći i osobno razvijanje i jačanje pozitivnih osobina karaktera mlade osobe.

3. NAŠA DOMOVINA, NJENI LJUDI I KRAJEVI

◇ **Programski sadržaji i aktivnosti:**

upoznavanje geografskih karakteristika, stanovništva i važnijih zanimanja užeg zavičaja; upoznavanje sa značenjem neke istaknute osobe iz zavičaja; upoznavanje narodne nošnje svoga zavičaja; učenje obilježja Republike Hrvatske: grba, zastave, himne i glavnih blagdana; pobliže upoznavanje jednog državnog blagdana; upoznavanje i obilazak važnije planine (brdo) u zavičaju s patrolom; upoznavanje glavnih vodotokova u zavičaju-regiji; poznavanje smještaja glavnih ustanova u svom mjestu (općine, vatrogasnog doma, bolnice, kazališta, policije...); poznavanje važnijih spomenika kulture u zavičaju te obilazak nekih, upoznavanje s glavnim karakteristikama neke druge županije u RH; poznavanje narodne nošnje nekog drugog kraja RH; poznavanje najvažnije činjenice iz povijesti RH; pripremanje teme o jednom važnijem povijesnom događaju RH i poznavanje važnije rijeke u RH.

◇ **Odgojni zadaci:**

omogućavanje djeci lakšeg uklapanja u jedinstvenu cjelinu domovine boljim upoznavanjem svoga užeg zavičaja i njegovih osnovnih karakteristika; kroz ovaj programski rad razvijati nacionalni i etnički identitet te pozitivna patriotska osjećanja.

Život u prirodi

4. IZLETNIŠTVO, ORIJENTACIJA I KRETANJE U PRIRODI

◇ **Programski sadržaji i aktivnosti:**

dobro poznavanje osobne opreme za izlet, njeno pripremanje, slaganje i nošenje; poznavanje pravila kretanja izviđačke grupe u prirodi; poznavanje rasporeda geografskih strana svijeta, kompasa te pronalaženja pravca Sjevera uz pomoć kompasa; poznavanje planinarske markacije i kretanja po njoj; poznavanje vođenja bilježaka o prijašnjem putu u prirodi; učenje nekih načina orijentacije bez kompasa, poznavanje osnovnih karakteristika topo-karte; poznavanje načina traženja pomoći u prirodi; sudjelovanje u pješačkom izletu s patrolom (družinom) od 5-6 km; crtanje jednostavne skice terena; poznavanje orijentiranja karte uz pomoć kompasa; poznavanje pronalaženja Sjevera noću uz pomoć zvijezde Sjevernjače, sazviježđa Velikog i Malog medvjeda, poznavanje vađenja azimuta uz pomoć kompasa u prirodi i

kretanja po azimutu; crtanje skice dijela puta u prirodi, poznavanje mjerila na karti; poznavanje glavnih topografskih znakova, ucrtavanja zadane staze na

topo-karti; sudjelovanje na izletu s patrolom, od 10-20 km; poznavanje opreme patrole za bivak u prirodi, poznavanje nalaženja stojne točke na karti uz koordinate i sjecište azimuta; crtanje krokija terena, sudjelovanje u izletu u otežanim uvjetima (kiša, snijeg, magla) s patrolom; poznavanje osnovnih uvjeta orijentacije noću, sudjelovanje na izletu s patrolom ili družinom dužine 15-20 km.

◇ **Odgojni zadaci:**

razvijanje ljubavi i sklonosti za izvornu ljepotu i harmoničnost prirode, osjećaja za orijentaciju u prostoru te samopouzdanja i svijesti o složenosti i zahtijevnosti kretanja kroz prirodu, ostvarivanjem aktivnog boravka u prirodi.

5. IZVIĐANJE I TRAGANJE

◇ **Programski sadržaji i aktivnosti:**

upoznavanje i primjenjivanje slobodnog ocjenjivanja dužine, težine, vremena i razdaljina; davanje usmenog izvještaja o prijeđenom putu i osmotrenom objektu; upoznavanje maskiranja priručnim sredstvima u prirodi; učenje primjene parnog koraka i uz pomoć njega ocjenjivanje radaljina u prirodi; prepoznavanje tragova ljudi i vozila na raličitom tlu; prepoznavanje tragova rasprostranjenijih životinjskih vrsta; upoznavanje tehnike promatranja dvogledom; neprimjetno kretanje terenom te izvršavanje osmatranja u prirodi; upoznavanje i izvršavanje osmatranja noću i izvršavanje promatranja teleskopom.

◇ **Odgojni zadaci:**

razvijanje sposobnosti zapažanja i analitičkog pamćenja, razvijanjem sposobnosti kod mlade osobe za uočavanje svijeta prirode oko sebe u njegovoj cjelini i punini.

6. TEHNIKA IZLETNIŠTVA I LOGOROVANJA

◇ **Programski sadržaji i aktivnosti:**

učnje upotrebe šatora tipa kućice i uvježbanje njegovog podizanja i slaganja; izrađivanje čvora za maramu; poznavanje osobne opreme za logorovanje, njene pripreme i pakiranja, poznavanje malog alata u kući i radionici te njegove upotrebe; izrađivanje nekoliko patenata od priručnog materijala u prirodi, vezivanje čvorova: vrzine petlje, ambulatnog, osmičastog, detektivskog, skračivaljke, ribarskog, vatrogasnog, mrtvog i kaubojskog čvora; obnavljanje poznavanja i upotrebe putnih znakova; boravak pod šatorom sa svojom jedinicom 1. "list" 12-15 dana, 2. "list" 15-20 dana, 3. "list" 20-30 dana; učenje upotrebe šatorskog krila; poznavanje malog pionirskog alata, rukovanja s njim i njegovog održavanja; sudjelovanje u izradi patenta za odlaganje malog pionirskog alata; izrada i paljenje vatre u prirodi; poznavanje više vrsti vatri; sudjelovanje u izradi ognjišta uz osiguranje okoline;

sudjelovanje u izradi nekog logorskog objekta; poznavanje opreme za zimovanje; upoznavanje još neke vrste šatora; izrada ležaja od priručnog

materijala u prirodi; učenje nasadivanja i oštrenja sjekirice; upoznavanje velikog pionirskog alata, njegovog održavanja te sudjelovanje u izradi patenta za njegovo odlaganje; poznavanje sječe drva pionirskim alatom; upoznavanje s elementima pri izboru terena za logorovanje; sudjelovanje u izradi većeg objekta na logorovanju; upoznavanje sa zadacima konačara na logorovanju; poznavanje načina upotrebe i zaštite vode na logorovanju.

◇ **Odgojni zadaci:**

pomaganje jačanja tjelesne spretnosti, a time sigurnosti i pouzdanja djeteta razvijanjem sposobnosti praktične djelatnosti u ambijentu prirode s priručnim sredstvima; poticanje i razvijanje osjećaja za međuovisnost življenja s drugim pojedincima, za pozitivnu suradnju, organiziranost i nadvladavanje štetne egocentričnosti kod mlade osobe upoznavanjem i poštivanjem zakonitosti i pravila življenja u elementarnim uvjetima prirode,

7. SIGNALIZACIJA I VEZA

◇ **Programski sadržaji i aktivnosti:**

upoznavanje povijesti komuniciranja signalima; učenje služenja signalnim barjačicama; sudjelovanja u izradi "nevidljivog pisma"; učenje signaliziranja "semaforom", signaliziranja SOS poruke na više načina; upoznavanje nekih načina šifriranja pisma, signalizacije Morseovom abecedom uz upotrebu tastera i učnje signaliziranja noću svjetlom i zvukom.

◇ **Odgojni zadaci:**

razvijanje spretnosti, brzine i maštovitosti u komuniciranju kod mlade osobe kroz upoznavanje vještine signaliziranja i uspostave veze u prirodi raznim načinima i raznim tehničkim sredstvima.

8. PREHRANA U PRIRODI

◇ **Programski sadržaji i aktivnosti:**

učenje pravilnog nošenja, korištenja i zaštite vode za piće pri kretanju u prirodi, poznavanje korištenja pribora za pripremu jednostavnih jela u prirodi; sudjelovanje u pripremi i poznavanje samostalne pripreme jednostavnog jela u priručnim uvjetima u prirodi; poznavanje i primjenjivanje higijenskog čuvanja prehrambenih artikala u prirodi, mjera higijene kod pripreme jela i održavanja i upotrebe pribora za jelo; pomaganje razvijanja spretnosti, brzine i maštovitosti u komuniciranju kod mlade osobe; pomaganje u poslovima pripreme hrane iskusnijem kuharu na akciji; poznavanje jednostavnog filtriranja i pročišćavanja vode; poznavanje nekoliko rasprostranjenijih šumskih jestivih plodova; izrada plana namirnica jednostavnog jela patrole u prirodi za izlet i za bivak; poznavanje nekoliko jednostavnijih recepata za pripremu jela u prirodi i poznavanje nekog samostojnog izvora hrane u prirodi.

◇ **Odgojni zadaci:**

razvijanje praktične sposobnosti održanja, vještine pripreme hrane u priručnim uvjetima, a time i razumijevnja suodnosa čovjeka i prirode u poslovima pripreme hrane

9. METEOROLOGIJA I ZAŠTITA OD PRIRODNIH NEPOGODA

◇ Programski sadržaji i aktivnosti :

poznavanje vrsta oborina i njihovog nastajanja; poznavanje osnovnih meteoroloških simbola; poznavanje nastanka strujanja zraka; poznavanje i primjenjivanje osiguranja od požara u šumi, učenje ruže vjetrova u zavičaju; poznavanje iskustvenog predviđanja vremena; poznavanje i primjenjivanje zaštite od groma, bujice i jakog vjetra u prirodi, poznavanje osnovnih vrsta oblaka; poznavanje ciklone i anticiklone.

◇ Odgojni zadaci:

razvijanje svijesti o potrebnoj predostrožnosti i zaštiti od nepogoda u prirodi pred snagom sila prirode, ali i htijenje za dublje proučavanje zakona prirode upoznavanjem procesa kruženja vode i zraka u prirodi te predviđanjem njihovog kretanja.

10. BILJNI I ŽIVOTINJSKI SVIJET

◇ Programski sadržaji i aktivnosti:

upoznavanje neke životinje ili ptice iz svog kraja; posjećivanje ZOO ili botaničkog vrta zajedno s patrolom; upoznavanje nekog šumskog cvijeta; upoznavanje nekoliko vrsta drveća; sadnja biljke i pomaganje njenom rastu zajedno s patrolom ili samostalno; upoznavanje životinje ili ptice iz drugog kraja Hrvatske; upoznavanje nekog poljskog cvijeta; upoznavanje neke endemske biljke ili životinje u Hrvatskoj; upoznavanje ptice ili životinje iz drugog kraja svijeta.

◇ Odgojni zadaci:

razvijanje svijesti kod mlade osobe o važnosti i korisnosti svijeta prirode izvan ljudske zajednice te svijesti o činjenici da je čovjek samo jedan od stanovnika planete Zemlja, susjed biljkama i životinjama, i to upoznavanjem svijeta prirode izvan ljudske zajednice.

11. EKOLOGIJA I ZAŠTITA PRIRODE

◇ Programski sadržaji i aktivnosti:

učenje i primjena postupaka s otpatcima u prirodi; upoznavanje s potrebom zaštite prirode; sudjelovanje s patrolom u akciji zaštite i čišćenja okoliša; organiziranje pomoći ptici ili životinji u preživljavanju (izrada kućice za ptice, hranilišta za životinje i sl.) zajedno s patrolom; poznavanje saniranja ognjišta u prirodi; proučavanje velikih zagađivača okoliša u zavičaju; sudjelovanje u izradi patenta za procjeđivanje voda u prirodi; sudjelovanje u izradi karte zagađivača u mjestu stanovanja; upoznavanje s najvažnijim ekološkim opasnostima u svijetu i poznavanje zaštićene i ugrožene biljke ili životinje u zavičaju.

◇ **Odgojni zadaci:**

utjecanje na pozitivnu promjenu djelovanja mladih članova ljudske zajednice razvijanjem spoznaje o štetnom djelovanju čovjeka na svoju prirodnu okolinu i mogućim posljedicama po ravnotežu života.

12. TJELESNA KULTURA I ZDRAVLJE

◇ **Programski sadržaji i aktivnosti:**

poznavanje osnovnih sredstava dezinfekcije; poznavanje upotrebe trokutne/izviđačke marame u prvoj pomoći, lijeka za zubobolju, povraćanje i proljev; podizanje osobnog tjelesnog stanja i kondicije članova kroz aktivnosti patrolne u prostoru i prirodi; sudjelovanje u sportskim natjecanjima patrolne, družine; podizanje osobne higijene članova kod kuće i na akcijama; poznavanje sadržaja torbice prve pomoći; poznavanje prve pomoći kod opekline i sunčanice; poznavanje postavljanja ozljeđenog u bočni položaj; poznavanje imobiliziranja ruku ili nogu priručnim sredstvom; poznavanje i primjenjivanje mjera osobne i skupne higijene na izletu u prirodi; upoznavanje i suzbijanje štetnih navika za zdravlje (pušenje, droga, alkohol) u patroli; upoznavanje i unaprijeđivanje zdravstvene vrijednosti svoje prehrane; sudjelovanje u izradi nosila od šatorskog krila i motki ili priručnog materijala; poznavanje sastava patrolne apoteke; poznavanje primjene zaustavljanja krvarenja kompresijom; poznavanje postupka s manjom otvorenom ranom; poznavanje prve pomoći kod smrzavanja i ugriza otrovnice.

◇ **Odgojni zadaci:**

razvijanje kod mlade osobe ispravnog i zdravog odnosa prema svome tijelu kroz vedre i poučne aktivnosti u gradu i u prirodi; pridonosenje dobrom raspoloženju i stanju duha članova pomažući očuvanje njihovog zdravlja.

13. RAD I ŠTEDNJA

◇ **Programski sadržaji i aktivnosti:**

pomaganje u radnim aktivnostima svoje jedinice; sudjelovanje s patrolom u radnoj akciji radi priskrbliivanja sredstava za humanitarne svrhe ili pomoći izviđačkim aktivnostima; sudjelovanje u organiziranoj štednji patrolne ili udruge; sudjelovanje u humanitarnom projektu, akciji ili pomoći potrebitom pojedincu sredstvima iz ušteđevine patrolne ili jedinice.

Odgojni zadaci:

doprinos radinosti, ustrajnosti, i odgovornosti među mladim članovima razvijanjem i njegovanjem pravilnog odnosa prema najvrijednijoj ljudskoj funkciji – radu; poticanje štednje kao navike i svijesti o racionalnom korištenju osobnih i zajedničkih resursa, razvijanje sposobnosti samokontrole osobnih prohtjeva i nagona kod mladih.

14. KULTURNO-ZABAVNE AKTIVNOSTI

- **Kultura**

- ◇ **Programski sadržaji i aktivnosti:**

- učenje izviđačkih i narodnih pjesama; obilazak neke kulturne priredbe ili manifestacije s patrolom/jedinicom; sudjelovanje u pripremi programa za logorske vatre ili priredbe u jedinici; predstavljanje pročitane knjige pred svojom patrolom, predstavljanje patroli nekog znamenitog kulturnog

- događaja; predstavljanje pred patrolom značajke života i djela neke istaknute osobe iz kulture i poznavanje osnovne značajke kulture neke strane zemlje.

- ◇ **Odgojni zadaci:**

- razvijanje sposobnosti i potrebe za razumijevanje i nastavljanje intelektualne i estetske baštine civiliziranog čovjeka, kako nacionalne kulturne tradicije, tako i kozmopolitske cjeline čovjeka uopće kroz male, djeci i mladeži bliske, nenametljive aktivnosti unutar njihove generacijske skupine.

- **Radionice, razonoda, igre**

- ◇ **Programski sadržaji i aktivnosti:**

- sudjelovanje u izradi zidnih novina; izrada makete ili nekog predmeta praktične svrhe samostalno ili s drugim članovima patrola; sudjelovanje u izradi prigodnog predmeta za aktivnost u jedinici (maske, poklona, čestitke, bojanje pisanica itd.); sudjelovanje u igri i učenje nove društvene igre; sudjelovanje u izradi džepnih novina patrola; sudjelovanje u izradi većih izviđačkih novina; sudjelovanje u organiziranju-pripremi čajanke ili društvene večeri u svojoj jedinici.

- ◇ **Odgojni zadaci:**

- razvijanje kreativnosti rada i veći interes za učenje kod članova njegovanjem učenja kroz neposredni, praktični rad članova, neposrednim sudjelovanjem u aktivnostima u prirodi i na radionicama, razvijanje spretnosti i pozitivnog odnosa prema suigračima, poštenja i ponosa, a obuzdavanje loših emocija kroz igre.

- suzbijanje negativističkog, potrošačkog načina razonode te razvijanje aktivnog i kreativanog pristupa zabavi kao rezultatu vlastitih duhovnih sposobnosti i potreba osmišljenim, planiranim i sustavnim organiziranjem razonode i zabave kod članstva; davanje potpore stvaranju vedre međuljudske atmosfere suradnje i prijateljstva kod mladih članova, uz osjećaj dobre mjere i razvijenih civilizacijskih dosega dobro organiziranom i pozitivno osmišljenom zabavom i razonodom.

POSEBNI PROGRAM VJEŠTARSTVA IZVIĐAČA

VJEŠTARSTVA
1. Izletnik
2. Izviđački kurir
3. Osmatrač
4. Pionir
5. Prirodnjak
6. Mlađi kuhar
7. Robinzon
8. Poznavatelj čvorova
9. Poznavatelj meteorologije
10. Poznavatelj signalizacije
11. Poznavatelj orijentacije
12. Čuvar prirode
13. Zvezdoznanac
14. Higijeničar – bolničar
15. Planinar
16. Plivač
17. Sportaš
18. Nogometaš
19. Košarkaš
20. Odbojkaš
21. Biciklist
22. Skijaš
23. Sanjkaš
24. Šahist
25. Ribič
26. Robin Hood
27. Ambasador prijateljstva
28. Info Scout
29. Sakupljač
30. Pjevač
31. Glumac
32. Zabavljač
33. Likovnjak
34. Ljetopisac
35. Novinar

Opseg znanja i aktivnosti

1. Izletnik

Izletnik treba: sudjelovati na više jednodnevnih i dvodnevnih izleta uz pješčenje glavine puta; poznavati geografiju užeg zavičaja i regije, dobro poznavati organizaciju izleta i bivakovanja, te iste sudjelovati u organizaciji za druge članove; dobro poznavati potrebnu opremu za izlet i bivakovanje, planinarsku markaciju i osnove topografske orijentacije i kretanja kroz prirodu; poznavati više izletišta, planinarskih staza i domova, mjere higijene i zaštite od opasnosti na izletu i čuvati bilješke, fotografije i suvenire s izleta i bivaka.

2. Izviđački kurir

Teklić treba: ostvariti cjelodnevnu šutnju i gladovanje; poznavati nekoliko vrsta najrasprostranjenijeg jestivog bilja; pripremiti jednostavno jelo u prirodi uz priručni pribor; prenijeti poruku signalizacijom; napraviti jednostavni zaklon u prirodi; poznavati osnove topografske orijentacije u prirodi; izraditi skicu i dnevnika puta; provesti sam u prirodi najmanje 10 sati.

3. Osmatrač

Osmatrač treba: prijeći neprimjećen, uz priručno maskiranje, zadano nadzirano rastojanje u prirodi; poznavati osnovne tragove ljudi, životinja i transportnih sredstava; pronaći skriveni objekt (predmet) po usmenim uputama; poznavati osnove topografske orijentacije u prirodi, izraditi skicu terena sa skrivene točke osmatranja, kroki zadanog prostora, te dnevnik prijeđenog puta; dobro procijenjivati udaljenosti i visine od oka.

4. Pionir

Pionir treba: poznavati organizaciju smještaja na višednevnom boravku veće skupine izviđača u prirodi; poznavati priručne objekte i patente za logorovanje i boravak u prirodi; znati kako se kaptira izvor; dobro poznavati osnovni pionirski alat, njegovo održavanje i popravak; poznavati osnovne vrste drveta za izradu priručnih objekata u prirodi; dobro koristiti sjekiricu; poznavati spajanje drveta konopom na više načina; samostalno izraditi nekoliko jednostavnijih objekata-patenata na logorovanju i bivakiranju; poznavati više čvorova za pionirske zadatke; sudjelovati u pripremi opreme za logorovanje i bivovanje; poznavati osnovne ekoloških mjera pri boravku u prirodi; izraditi skicu logorišta.

5. Prirodnjak

Prirodnjak treba: poznavati najraširenije biljne vrste; poznavati više vrsta drveća i njihovih karakteristika; poznavati nekoliko raširenijih vrsta samoniklog jestivog i ljekovitog bilja u užem zavičaju i regiji; poznavati neke otrovne biljke u prirodi; urediti herbarij s prikupljenim osnovnim vrstama bilja; poznavati i primjeniti neki način pripremanja jestivog bilja u prirodi na akcijama; sudjelovati u provođenju zaštite prirode na akcijama i stečeno znanje prenositi na druge članove.

6. Mlađi kuhar

Mlađi kuhar treba: dobro poznavati vrste namirnica i njihove vrijednosti za ljudski organizam; poznavati više recepata za pripremu hrane; poznavati priručna sredstva za pripremu hrane na akcijama u prirodi; poznavati osnovne pionirske objekte (ognjišta i sl.) u funkciji pripreme hrane u prirodi; razlikovati zdravu od pokvarene hrane; izraditi jelovnik i pripremiti hranu za kraće akcije patrole u prirodi; dobro poznavati higijenu kod čuvanja i pripremanja hrane.

7. Robinzon

Robinzon treba: poznavati mogućnosti prehrane s prirodnih izvora u nekom karakterističnom prirodnom okruženju (uz more, uz rijeke, planinski uvjeti i sl.); poznavati načine pripreme hrane uz jednostavna priručna sredstva u prirodi; Znati dobro zapaliti vatru; poznavati osnovni pribor ribolova u uvjetima preživljavanja (izraditi neki osnovni pribor); Poznavati neki od načina prikupljanja vode u prirodi i njeno prečišćavanje za upotrebu; izraditi priručni zaklon u prirodi; poznavati prvu pomoć i samopomoć za najosnovnije opasnosti kod preživljavanja u prirodi; sudjelovati u akciji s elementima preživljavanja u prirodi.

8. Poznavatelj čvorova

Poznavatelj čvorova treba: poznavati osnovne vrste i osobine konopa; dobro poznavati više čvorova i njihovu praktične primjenu; sudjelovati u izradi pionirskih objekata uz upotrebu konopca; sudjelovati u izviđačkim natjecanjima vezivanja čvorova.

9. Poznavatelj meteorologije

Poznavatelj meteorologije treba: poznavati osnovne atmosferske i meteorološke pojave; poznavati vrste oblaka i njihove oborinske i vremenske karakteristike; poznavati jednostavne meteorološke instrumente i njihove upotrebe u praćenju atmosferskih prilika; poznavati sinoptičke oznake; znati osnove predskazivanja vremenskih prilika na temelju iskustvenih i tradicijskih metoda svoga kraja; izraditi jednostavne meteorološke instrumente i pratiti atmosferske, meteorološke pojave na akcijama; posjetiti i upoznati se s radom meteoroloških stanica i ustanova.

10. Poznavatelj signalizacije

Poznavatelj signalizacije treba: poznavati više načina prenošenja poruka priručnim i tehničkim sredstvima; dobro poznavati i prenositi poruke morzeom i semaforom na više načina; sudjelovati na izviđačkim natjecanjima iz signalizacije.

11. Poznavatelj orijentacije

Poznavatelj orijentacije treba: dobro poznavati osnove topografije; samostalno izraditi sve topografske radove primjenjive u izviđačkoj organizaciji za mlađu dobnu skupinu; poznavati priručna tehnička pomagala u topografiji; dobro poznavati orijentaciju u prirodi i bez tehničkih pomagala; sudjelovati u izviđačkim topografskim natjecanjima.

12. Čuvar prirode

Čuvar prirode treba: poznavati izvore zagađenja prirode djelovanjem čovjeka; poznavati preventivne mjere za sprječavanje zagađenja prirode; poznavati i primjeniti ekološke mjere zaštite prirode na izviđačkim akcijama, sudjelovati u ekološkim akcijama i projektima te u izradi ekoloških mapa; poznavati nacionalne parkove u našoj zemlji te njihove prirodne karakteristike; poznavati neke veće institucije u ekološkom pokretu svijeta.

13. Zvezdoznanac

Zvezdoznanac treba: imati osnovna znanja o svemiru i svemirskim pojavama (galaksijama, zvijezdama, planetima, mjesecima), poznavati osnovne podatke sunčevog sustava, uzroke sunčevih i mjesečevih pomrčina; poznavati nekoliko sazviježđa i njihov položaj u različito doba godine; dobro poznavati orijentaciju uz pomoć zvijezda; poznavati osnovne astronomske instrumente za promatranje i praćenje nebeskih tijela; posjetiti neku astronomsku stanicu i upoznati načine rada; određivati vrijeme uz pomoć sunca; prenositi znanje drugim članovima kod promatranja nebeskih pojava.

14. Bolničar - higijeničar

Bolničar higijeničar treba: poznavati osnovne organe ljudskog tijela; poznavati sprječavanje infekcija kod povrede; poznavati pružanje prve pomoći kod karakterističnih povreda i oboljenja na aktivnostima u prirodi (kod posjekotina, uganuće, prijelomi, krvarenje, sunčanica, ozeblina, smrzotine, otrovanje, ujed zmije i insekata, gušenje...), znati sredstva za privremeno ublaženje bolova do medicinskog saniranja uzroka; poznavati i uređivati priručne apoteke i torbice prve pomoći za akcije; znati primjenu priručnih sredstava prve pomoći u prirodi (trokutaste marame, udlage i sl.); znati izvršiti povezivanje raznih povreda i rana zavojima; sudjelovati na natjecanjima iz ove specijalizirane aktivnosti; primijeniti njegu bolesnim-povrijeđenima na izviđačkoj akciji i prenositi znanja drugim članovima.

15. Planinar

Planinar treba: dobro poznavati pravila odlaska u planinu, načine kretanja i zaštitu od karakterističnih opasnosti u planini; sudjelovati u više uspona na planinske vrhove; dobro poznavati potrebnu opremu za planinarjenje; poznavati osnovne čvorove kod upotrebe konopa u planinarstvu; znati osnove prve pomoći kod karakterističnih povreda u planini i kod penjanja (uganuća, prijelome...).

16. Plivač

Plivač treba: dobro svladavati tehnike više načina plivanja; uvježbavati ronjenje u vodi i moru; postići izdržljivost i brzinu u svladavanju razdaljina i dubine plivanjem i ronjenjem; poznavati osnovnu opremu za ronjenje.

17. Sportaš

Sportaš treba: dobro poznavati nekoliko sportskih igara, dobra uvježbavati i sudjelovati u nekoj sportskoj igri (osim specificiranih u posebnim sportskim

vještarsstvima); organizirati neke sportske igre na izviđačkim akcijama; poznavati potrebnu opremu za izvođenje uvježbavane sportske igre.

18. Nogometaš

Nogometaš treba: dobro poznavati pravila nogometne igre, opreme i igrališta; svladati osnovne tehnike nogometne igre i uvježbavanja; trajnije igrati u nekom nogometnom timu i organizirati nogometne igre na izviđačkim akcijama.

19. Košarkaš

Košarkaš treba: dobro poznavati pravila košarke, opreme i igrališta; svladati osnovne tehnike košarke i uvježbavanja; trajnije igrati u nekom košarkaškom timu i organizirati košarku na izviđačkim akcijama.

20. Odbojkaš

Odbojkaš treba: dobro poznavati pravila odbojke, opremu i igralište; svladati osnovne tehnike odbojke i uvježbavanja; trajnije igrati u nekom odbojkaškom timu i organizirati odbojku na izviđačkim akcijama.

21. Biciklist

Biciklist treba: dobro svladati tehniku vožnje biciklom; znati izvršiti osnovne popravke na biciklu; poznavati pravila onsovnih biciklističkih natjecanja; znati potrebnu opremu za biciklistička natjecanja i dulju vožnju; sudjelovati u nekim biciklističkim izviđačkim akcijama i sudjelovati u organizaciji istih.

22. Skijaš

Skijaš treba: poznavati neke sportove na snijegu i ledu, njihova pravila i uvjete; dobro svladati tehnike kretanja na snijegu na skijama; sudjelovati u sportskim aktivnostima na snijegu; organizirati sportske akcije i igre na snijegu za druge članove.

23. Sanjkaš

Sanjkaš treba: poznavati neke sportove na snijegu i ledu, njihova pravila i uvjete; dobro svladati tehnike sanjkanja (leđno, sjedeći i ležeći stav); sudjelovati u sportskim aktivnostima na snijegu; organizirati sportske akcije i igre na snijegu za druge članove.

24. Šahist

Šahist treba: dobro poznavati pravila igre šaha; poznavati nekoliko načina otvaranja i taktike; sudjelovati na nekim šahovskim natjecanjima; organizirati poduke šaha i šahovskih natjecanja među članovima.

25. Ribič

Ribič treba: poznavati više vrsta morskih i rječnih riba, poznavati više načina ribolova i potrebnih mamaca; poznavati i uspješnu upotrebu osnovnih ribarskih alata;

poznavati osnovne propise sportskog ribolova, poznavati nekoliko načina pripreme ribe za prehranu te pripremu ribljeg obroka za članove patrole.

26. Robin Hood

Streličar treba: poznavati osnovna pravila sportskog korištenja luka i strijele; poznavati osnovne načine natjecanja u streličarskim sportskim granama; svladavati rukovanje lakim lukom i strijelom; ostvariti dobre (amaterski) rezultate kod gađanja lukom; sudjelovati u natjecanjima iz ove sportske grane; pomoći u organizaciji obuke i natjecanja iz streličarstva za druge članove.

27. Ambasador prijateljstva

Ambasador prijateljstva treba: poznavati osnovne elemente povijesti svjetskog skautskog pokreta (WOSM); poznavati veće akcije koje se organiziraju na svjetskoj i europskoj razini; poznavati bar jedan svjetski jezik za međunarodno sporazumijevanje; dobro poznavati neke nacionalne skautske asocijacije, ali i glavne značajke dotične zemlje (geografske, kulturološke i gospodarske); održavati pojedinačne kontakte s inozemnim skautima; sudjelovati u organizaciji ugošćavanja grupe inozemnih skauta; prenositi znanje iz ove oblasti i proširenje suradnje na druge članove uz izradu pomagala (zidnih novina, mapa, prezentacija) s temom upoznavanja inozemnih skauta i svjetskog skautskog pokreta.

28. Info Scout

Info Scout treba: dobro poznavati rukovanje osobnim računalom; poznavati osnovne tehničke karakteristike osobnih računala; uspostavljati veze i komunikaciju putem računalne mreže (e-mail); poznavati neki jednostavniji programski jezik te izraditi jednostavni program za potrebe organizacije; dobro poznavati korištenje-pretraživanje internet informativne mreže i sudjelovati u akciji JOTI.

29. Sakupljač

Sakupljač treba: u duljem razdoblju prikupljati zbirku zanimljivih predmeta koju treba samostalno razvrstavati i uređivati, poznavati više važnih detalja i karakteristika sakupljane zbirke; poznavati nekoliko načina mogućeg uređenja zbirke; prezentirati zbirku drugim članovima i upoznati ih s njenim značajkama.

30. Pjevač

Pjevač treba: poznavati osnovne načine glazbenog izražavanja; znati čitati notne zapise; poznavati više izviđačkih, narodnih i zabavnih pjesama; poznavati osnovne činjenice iz života i djela nekog značajnijeg glazbenog stvaratelja; posjećivati glazbene priredbe; prezentirati pjevačke točke na više izviđačkih aktivnosti; prenositi znanje glazbene kulture na druge članove i putem uređenja pjesmarice, zidnih novina, plakata, slušaonica...

31. Glumac

Glumac treba: poznavati osnovne elemente scenskog predstavljanja; sudjelovati u pripremanju i izvođenju nekog scenskog djela, bilo kroz kazališne amaterske grupe,

bilo kroz izviđačke kulturne aktivnosti; poznavati neka značajnija scenska djela (na filmu ili kazalištu); aktivno sudjelovati u pripremi i izvođenju scenskih nastupa na izviđačkim kulturno-zabavnim aktivnostima.

32. Zabavljač

Zabavljač treba: poznavati organizacijske elemente više načina provođenja kulturno-zabavnih aktivnosti u izviđačkoj organizaciji (čajanke, obljetnice, kvizove, priredbe, logorske vatre, izložbe, plesove, slušaonice, tribine); ostvariti voditeljske zadatke na nekim od navedenih aktivnosti; višekratno samostalno izvoditi neke točke programa na aktivnostima iz ove oblasti izviđačkog rada; posjedovati bilježnicu izviđačkih pjesama, igrokaza, skečeva i sl.

33. Likovnjak

Likovnjak treba: poznavati osnovne načine likovnog izražavanja; vješto baratati nekom likovnom tehnikom; poznavati osnovne pravce u likovnoj povijesti; poznavati osnovne činjenice iz života i djela nekog značajnijeg likovnog stvaratelja; prezentirati likovnjačkih tema na nekoj izviđačkoj aktivnosti, u izradi novina i sl.; posjećivati izložbe i likovne priredbe; prenositi znanje likovne kulture na druge članove i kroz potrebne likovne zadatke u organizaciji (zidne novine, plakati, ljetopisi, izviđačke prostorije itd).

34. Ljetopisac

Ljetopisac treba: poznavati osnove pravopisa hrvatskog jezika; njegovati estetsku vrijednost literarnog iskaza; voditi izviđački ljetopis, uz primjenu literarnog pristupa zapisima; javno prezentirati vlastite literarne uradke, kao i interpretaciju i predstavljanje drugih vrijednih literarnih radova i djela, poznavati osnovne književne pravce i njihove karakteristike: poznavati neke najistaknutije književne autore i njihova djela; aktivno sudjelovati u izviđačkim aktivnostima kulturno-zabavnog sadržaja s literarnim točkama (u logorskim vatrama, priredbama, izradi zidnih novina, časopisa itd.).

35. Novinar

Novinar treba poznavati osnovne karakteristike djelovanja javnih medija; dobro poznavati gramatička i pravopisna pravila književnog jezika, poznavati više načina novinarskog iskaza (intervjua, reportaže, vijesti, komentara itd.); aktivno surađivati u izviđačkim novinama na svim razinama; organizirati izradu osnovnih novinarskih uradaka u svojoj udruzi (džepnih, zidnih novina, ljetopisa i sl.).